

11 februari 2018

JEZUS ONDERWEG NAAR JERUZALEM

Bijbellezing: Lukas 9,51-56 en 13, 31-35

Jezus en Zijn leerlingen gaan op weg naar Jeruzalem. Zij zijn noord-Israël doorgetrokken om het Koninkrijk van God te verkondigen in woorden en wonderen... en nu gaan zij zuidwaarts richting Jeruzalem. Jezus weet wat de afloop zal zijn van deze reis. Hij heeft het al tegen zijn leerlingen gezegd: 'Ik zal moeten gaan lijden en sterven.' Zijn opgang naar Jeruzalem zal Zijn ondergang betekenen.

Het eerste wat wij lezen over deze reis naar Jeruzalem is dat Jezus onderweg gelijk een afwijzing krijgt. Jezus is op zijn reis naar Jeruzalem niet welkom in een dorp van de Samaritanen. Jezus was namelijk een jood en dat was voldoende reden om Hem de toegang tot het dorp te weigeren. ... Waarom vertelt Lukas dit? Ik denk, omdat dit voorval aan het begin precies de toon zet van de reis. Dit moment ergens in Samaria staat symbool voor de rest van de reis: *Jezus is niet welkom*. Men laat Jezus hun deur voorbijgaan. Er is voor Hem geen plaats. Hier in dit Samaritaanse dorp niet. Bij zijn geboorte in Bethlehem was het ook al zo: geen plaats. En straks in Jeruzalem ook niet. Geen plaats voor Jezus.

Nu, Zijn leerlingen zijn woedend. Wie denken die Samaritanen wel niet te zijn? Hun Meester! (En misschien dachten zij ook wel: 'en wij zijn wel Zijn leerlingen hoor!') Die dorpelingen zouden met blijdschap en dankbaarheid uit moeten zijn gelopen om Jezus (en ook hen) binnen te halen. Johannes en Jakobus, twee van Jezus' leerlingen, stappen daarom op Jezus af en zeggen: 'Heer, wilt U dat wij vuur uit de hemel afroepen dat hen zal verteren?' (Zoals bij Elia, zie: 2Koningen 1) Maar Jezus gaat daar niet op in. Hij wijst zijn leerlingen terecht. Hij is niet gekomen om mensen te vernietigen... Daarvoor is Zijn reis naar Jeruzalem niet bedoeld. Integendeel! ... En Jezus reist verder.

Een stukje verderop komt Jezus een aantal Farizeeërs onderweg tegen. Dit keer houden zij Jezus niet op om een discussie met Hem aan te gaan, of om Hem ergens op te kunnen betrappen. Nee, de toon lijkt heel anders. Zij waarschuwen Jezus voor koning Herodes: 'Vertrek, ga weg van hier, want Herodes wil U doden!' ... Tja, geen enkele Bijbeluitlegger weet eigenlijk waarom de Farizeeërs dit tegen Jezus zeggen. Dat Herodes Jezus wilde doden..., ja dat was inderdaad misschien wel het geval. Maar waarom de Farizeeërs dit nu aan Jezus kwamen vertellen? Waren zij toch meer op Hem gesteld, dan de discussies tussen Jezus en de Farizeeërs ons doen vermoeden? Of wilden zij dat Jezus snel richting Jeruzalem zou gaan, omdat zij als Farizeeërs in die regio meer invloed hadden en Jezus daar gemakkelijker konden tegenwerken? In ieder geval: Jezus gaat er, net zoals zojuist bij Jakobus en Johannes, niet op in. Hij gaat onverstoort gewoon met Zijn reis verder. Ja, Hij zal inderdaad uit deze regio vertrekken. Maar wel op *Zijn* tijd. Hij laat zich niet afschrikken door die vos, zoals Jezus Herodes noemt. Jezus zal, zo zegt Hij, vandaag en morgen en de derde dag nog genezingen verrichten en demonen uitwerpen... en pas daarna de voltooiing bereiken. ... Vandaag en morgen en op de derde dag nog werken... nog drie dagen werken, nog drie dagen reizen, onderweg zijn... en dan pas is het volbracht... Het Paasevangelie klinkt al in Jezus' woorden door: drie dagen nog... en dan is het voltooid. Drie dagen het rijk van de dood door... en dan de opstanding.

Jezus gaat onverstoort verder op Zijn reis. Hij wijzigt Zijn reisplan niet ondanks de doodsbedreigingen van Herodes.

Herodes zal Hem niet kunnen doden, want Hij zal straks in Jeruzalem het doodsvonnis ontvangen. Zo is het de wil van Zijn Vader. Want, zo zegt Jezus, 'het gaat niet aan dat een profeet omkomt buiten Jeruzalem' (vers 33).

Jeruzalem staat in deze uitspraak van Jezus in ieder geval symbool voor heel Israël. Jeruzalem is het centrum, het hart van Israël. En het hart van Israël was afgesloten voor de woorden van de profeten. De woorden van de profeten werden niet in het hart van Israël gesloten, maar in de wind geslagen. Nu, Jezus sluit zich aan in de rij van profeten die Israël terug geroepen hebben..., die hebben gewaarschuwd..., die hebben gesmeekt... maar naar wie niet werd geluisterd. 'Jeruzalem, Jeruzalem! Hoe vaak heb ik je kinderen niet bijeen willen brengen zoals een hen haar kuiken onder haar vleugels hoedt..., maar je hebt niet gewild...!', roept Jezus. Maar nee..., het hart van Israël bleef gesloten. De poorten van Jeruzalem bleven dicht voor al Gods waarschuwingen. Ook deze Profeet zal het einde vinden in het hart van Israël, in Jeruzalem.

Als je zo een stukje met Jezus en Zijn leerlingen bent meegelopen, langs dat dorp van de Samaritanen... en vervolgens langs die tegemoetkomende Farizeeërs die over Herodes vertellen... en als je dan hoort hoe Jezus onderweg richting Jeruzalem Jeruzalem toeroept..., dan is het een tragische weg. Het lijkt wel op een spoorrails die alsmaar dezelfde kant op gaat, alsmar dieper, richting het onvermijdelijke..., het definitieve... Het dorp in Samaria sloot de deuren voor Jezus. Herodes wilde Jezus ook weg hebben uit zijn koninkrijk. De Farizeeërs spelen hier op een of andere manier ook nog een rol in ... en Jeruzalem, die zal Hem straks ook bepaald niet welwillend ontvangen. Voor Jezus is nergens plek. Bij de halfjoodse Samaritanen niet, bij de Romeinse koning niet, bij de joden zelf niet. Een en al onbegrip. Onwil. Verharding. Desinteresse. Nu, *als dat de wereld is, waarin Jezus Zijn weg baant, wat zegt dat dan over ons?* Blijkbaar kan Jezus op helemaal niemand aan! Zelfs zijn leerlingen begrijpen het niet en werken Hem eigenlijk alleen maar tegen. Ze worden gelijk woest en zullen die Samaritanen even. Moet Jezus dan helemaal alleen gaan? Is er dan niets van steun, begrip, medeleven, medelijden van mensen bij? Nee. Jezus gaat alleen. Jezus, de Zoon van God, God in hoogsteigen Persoon, is voor de wereld een Vreemde geworden. Iemand Die als een last ervaren wordt en die geen gastvrijheid wordt geboden. Iemand die een bedreiging is voor de eigen troon en die zich daarom beter in een ander regio kan ophouden, op afstand van het eigen domein. ... *Op dit stukje van Jezus' reis reizen wij door onze eigen wereld. Dit is de wereld. Dit zijn wij voor het aangezicht van God. Vervreemd van God. Vervreemd van Zijn liefde, van Zijn geboden..., opgesloten in ons eigen dorp..., verslingerd aan ons eigen koninkrijk..., niet beseffend met Wie wij van doen hebben en Wie er op dit moment aan ons huis voorbijgaat...*

Maar wat ik dan zo geweldig mooi vind hè..., is dat Jezus op deze reis vanaf het begin tot het einde volkomen gericht bleef op Zijn doel, op Zijn bestemming, namelijk: onze redding! Zo begon Lukas 9, vers 51 heel betekenisvol: *Jezus ging vastberaden op weg naar Jeruzalem*. Wat prachtig om die vastberadenheid te zien van Jezus. Hij liet Zich niet meeslepen door Zijn leerlingen om die Samaritanen even als de bliksem terecht te wijzen. Nee, want Hij zal straks ook voor die Samaritanen het kruis gaan dragen. Straks zal Hij ook voor hen aan het kruis bidden: 'Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen!' En Jezus laat Zich ook niet door Herodes of door de Farizeeërs afleiden van Zijn plannen. Jezus houdt koers. Koers richting Jeruzalem. Toen Jezus als twaalfjarige zoekgeraakt was, zei Hij al tegen Jozef en Maria die hem eindelijk in de tempel vonden: 'wisten jullie niet dat Ik moet zijn in de dingen van Mijn Vader?' Nu daar moest Hij inderdaad zijn. En daar gaat Hij nu naar toe.

Maar wat een pijn zien wij ook bij Jezus op deze reis... Die woorden waarmee Jezus Jeruzalem aanklaagt, zijn hartverscheurend: 'Jeruzalem, Jeruzalem! Hoe vaak heb Ik je kinderen niet bijeen willen brengen zoals een hen haar kuiken onder haar vleugels hoedt...maar je hebt niet gewild...!' Hier klinkt niet de stem van een woedende God Die eens even bliksem uit de hemel zal laten komen om ons met vuur te verbranden... Hier klinkt niet de stem van een verbitterde God Die Jeruzalem vertelt dat het kansloos is en dat het ook nooit meer wat met haar zal worden... Nee, hier klinkt het verdriet van God, het verdriet van God om deze stad... het verdriet van God om Zijn volk... het verdriet van God om deze wereld...: Ik wilde jullie zo graag beschermen en veiligheid geven, zoals een moederkip haar kuikentjes..., Ik wilde jullie leven geven..., maar jullie zijn onder mijn vleugels weggelopen... zo richting de muil van de vossen... 'Ik wil dit niet', zegt God..., 'Ik wil dit allemaal niet wat er nu gebeurt met Mijn volk, met deze wereld'..., maar jullie hebben niet gewild...'

Jezus wordt afgewezen. Jezus wordt het gebied uit gestuurd. Jezus botst tegen muren van onbegrip op, de muren van Jeruzalem: Ik wil..., maar jullie hebben niet gewild!... En toch... toch gaat Jezus verder richting Jeruzalem. Het is geen einde verhaal. Ja, wel wat ons betreft. Maar Jezus schrijft een nieuw verhaal. Nieuwe geschiedenis. Daarvoor is Hij nu op weg.

Ik heb eens een mooi verhaal gehoord over een moederkip, over een hen met kuikens. Het verhaal gaat dat er eens een schuur was afgebrand, waar een kip met haar kuikens zich in bevond. Heel triest. Maar toen later in de asresten werd gezocht of er nog iets was overgebleven van de inboedel van de schuur, kwam men opeens een nest met levende kuikentjes tegen. Wat was het geval? De moederkip had haar vleugels over de kuikentjes geslagen, waardoor zij veilig waren voor het vuur. De kip was zelf gestorven door het vuur dat om haar heen sloeg en haar bedolf, maar de kuikentjes waren veilig. Zij waren gespaard bleven. Nu, zo zal Jezus straks sterven. Het is einde verhaal. De wereld staat in brand. En toch..., toch mogen wij door Jezus veilig zijn. Mogen wij een nieuw begin ontvangen. Omdat Hij zo doelbewust en met volle overtuiging die weg ging om voor ons te sterven.



Ik ben met u dit eerste stukje van Jezus' weg richting Jeruzalem nu gelopen. We hebben heel wat gezien, heel wat indrukken en indrukwekkende momenten... Wat moeten u en ik hier nu van vast houden, als wij morgen weer onze eigen weg verder zullen gaan lopen?

Nu, het eerste wat u en ik moeten onthouden is dat uw en mijn redding, onder Jezus' vleugels volkomen zeker mag zijn. Je bent volkomen veilig en zeker, als je onder Jezus' vleugels schuilt. Uw redding is zeker. Jouw leven is zeker. Daar moet je je echt aan vasthouden in alles wat je meemaakt..., kijk nog maar eens terug naar hoe Jezus dwars door alle tegenstand en onbegrip, haat en hoogmoed van mensen in Zijn reddingsplan stap voor stap tot voltooiing bracht. Er was zoveel wat Hem van de weg af zou kunnen leiden..., die Samaritanen met hun hardheid..., die Herodes, die Farizeeën en dan uiteindelijk ook nog dat gesloten hart van Jeruzalem..., maar Jezus ging onverstoort door. Alle mensen liepen Hem in de weg, werkten Hem tegen, wilden

Hem tegenhouden, lieten Hem ten slotte in de steek..., maar Hij is die weg gegaan. Voor jou en voor mij. En omdat er dus helemaal niets, maar dan ook niets aan menselijke bijdrage bijzit, mag ik zeker zijn van die redding door de Here Jezus. Het is 100 % genade. Maar daarom ook 100 % zekerheid. Jouw leven mag voor eeuwig zeker zijn.

Hier raken wij een van de kernmomenten van de reformatorische traditie, waarin onze kerk staat en waar wij volgende week weer bij het Avondmaal bij zullen stilstaan: God rekent niet op onze inzet, onze bijdrage. God wacht niet op wat wij Hem aan te bieden hebben om weer met Hem door één deur te kunnen. God heeft *Zelf* de deur geopend. Jezus is de Deur. Hij is de weg gegaan. Niet met ons, maar juist ondanks ons. Jezus is die weg gegaan om ons te redden. En daarom mag je in alles wat je overkomt..., in alles wat je aan jezelf doet twijfelen..., naar de Here Jezus kijken.. En als je naar Hem kijkt, dan mag je volkomen zeker zijn van je redding, van Gods liefde, van het eeuwige leven dat nu al mag aanbreken als je onder Zijn vleugels schuilt.

God gaat Zijn ongekende gang, zo zongen wij vorige week. Maar God gaat ook Zijn eigen gang met deze wereld. Dat is het tweede wat wij mee mogen nemen uit de Bijbellesing van vanmorgen, als wij morgen weer ons dagelijks leven zullen ingaan. God gaat Zijn eigen gang met deze wereld. Die Herodes, die vos, moest het afleggen tegen die hen die haar kuikens zou beschermen. In de biologie zou dat een heel vreemd verhaal zijn: een kip die sterker is dan een vos. In het geloof is dat juist het grote verhaal, is dat juist het Evangelie, de goede boodschap. In deze wereld met allemaal vossen die strijden om de prooi..., in deze wereld met allemaal gesloten deuren voor mensen die onderweg zijn, zoals bij dat Samaritaanse dorp..., in deze ongestuvige wereld vol dreiging en geweld, dwars daar doorheen gaat God Zijn eigen weg... en komt Gods plan tot voltooiing. Ook al zie je er niets van. Ook al lijkt Jezus onder al die andere verhalen ten onder te gaan voor je gevoel. Hij gaat inderdaad ten onder..., maar Hij zal opstaan... op de derde dag... als al het werk is voltooid.

Dit stukje meereizen met Jezus geeft mij hoop. Hoop voor deze wereld. Hoop voor de toekomst. Deze eerste kilometers van Jezus' reis geven mij hoop dat het God niet uit de vingers glipt. Hoop dat het Koninkrijk van God toch zal komen..., ook al moet het eerst nog Goede Vrijdag worden... Maar vervolgens zal het Pasen zijn!

Mijn redding is zeker. Er is hoop voor de toekomst. Omdat Jezus zo vastberaden deze weg is gegaan. Dit stukje meereizen met Jezus doet tenslotte ook een appel op mijzelf: waar bevind ik mij op deze weg van Jezus? Zit ik lekker achter die gesloten deuren in het Samaritaanse dorp, terwijl de vreemdeling mijn huis voorbijgaat? ... Of zit ik met Herodes op mijn troon, angstvallig mijn eigen imperium te beschermen? ... Of ben ik in Jeruzalem druk bezig met de dienst aan God, zing en offer ik dat het een lievelust is en red ik het wel zonder Jezus? ... Of..., of volg ik Jezus? Blijf ik dicht bij Hem, zoals die kuikentjes die altijd weer even onder moeders vleugels terugkruipen? Blijf ik dicht bij Hem en leer ik van Hem hoe ik mijn weg in de wereld moet lopen? Niet zoals Johannes en Jakobus die gekwetst als zij waren even die lastposten zouden laten weten dat... Nee, je weg door het leven gaan zoals Jezus. Het goede voor de ander zoekend. Onverstoortbaar en toegewijd je weg gaan om de wil van de hemelse Vader te doen. Ook al is er voor je geen plaats.

Jezus ging doelbewust en vastberaden die diepe weg. Om de liefde van God te brengen aan mensen. Om ons daarin voor te gaan. Zou je dicht bij Hem blijven?